

กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

การประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา

ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก

**A Strategic Management of Songkhla Vocational College for Sustainable in
Accordance with Standard Criteria of Asia Pacific Accreditation and
Certification Commission (APACC)**

มนัสฉาน ชูเชิด (Manascha Chucherd)

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Songkhla Vocational College, Institute of Vocational Education: Southern Region 3

Office of the Vocational Education Commission, Thailand

E-mail : Manasc1@hotmail.com

Received: 15 August 2022

Revised: 26 June 2023

Accepted: 30 June 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษาระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก 2) เพื่อสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน การประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก 3) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน การประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก 4) เพื่อจัดทำคู่มือการใช้กลยุทธ์และดำเนินการตามคู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน การประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก และ 5) เพื่อประเมินกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก

มันส์มานัน ชูเชิด

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการประเมินและรับรอง คุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก จำนวน 15 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 11 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูผู้สอน จำนวน 88 คน และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสนทนากลุ่ม แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามปลายปิด (แบบมาตราประมาณค่า) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ประกอบด้วย 6 ด้าน 2) การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 จำนวน 4 ด้าน และมีค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.93 จำนวน 1 ด้าน และเท่ากับ 0.87 จำนวน 1 ด้าน 3) การพัฒนากลยุทธ์ การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรอง คุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกด้าน 4) การจัดทำคู่มือการใช้กลยุทธ์และดำเนินการตามคู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกด้าน และ 5) ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อ การใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: กลยุทธ์, การบริหารจัดการ, การคงสภาพ

Abstract

The purposes of this research were 1) to study a strategic management of Songkhla Vocational College for sustainable in accordance with standard criteria of Asia Pacific Accreditation and Certification Commission (APACC) 2) to create a strategic management of Songkhla Vocational College for sustainable in accordance with standard criteria of Asia Pacific Accreditation and Certification Commission (APACC) 3) to develop a strategic management of Songkhla Vocational College for sustainable in accordance with standard criteria of Asia Pacific Accreditation and Certification Commission (APACC) 4) to prepare a

strategic manual and to execute in accordance with a strategic management manual of Songkhla Vocational College for sustainable in accordance with standard criteria of Asia Pacific Accreditation and Certification Commission (APACC) and 5) to assess a strategic management of Songkhla Vocational College for sustainable in accordance with standard criteria of Asia Pacific Accreditation and Certification Commission (APACC). Sample of the research were 15 specialists of educational quality assurance in accordance with standard criteria of Asia Pacific Accreditation and Certification Commission (APACC), 11 experts of educational quality assurance, 4 executives and 88 teachers and 18 educational personnel. The research instruments were documentary analysis form, focus group form, questionnaire, interview form and closed-ended questionnaire (rating scale). The statistics used for analysis were Index of item-Objective Congruence (IOC), percentage, mean and standard deviation.

The research results found that 1. A strategic management of Songkhla Vocational College for sustainable in accordance with standard criteria of Asia Pacific Accreditation and Certification Commission (APACC) consists of 6 aspects. 2. The creation of strategic management of Songkhla Vocational College for sustainable in accordance with standard criteria of Asia Pacific Accreditation and Certification Commission (APACC) have an Index of item-Objective Congruence (IOC) at 1.00 for 4 aspects, at 0.93 for 1 aspect and at 0.87 for 1 aspect. 3. The development of strategic management of Songkhla Vocational College for sustainable in accordance with standard criteria of Asia Pacific Accreditation and Certification Commission (APACC) have an Index of item-Objective Congruence (IOC) at 1.00 for all aspects. 4. The preparation of strategic manual and the execution in accordance with a strategic management manual of Songkhla Vocational College for sustainable in accordance with standard criteria of Asia Pacific Accreditation and Certification Commission (APACC) have an Index of item-Objective Congruence (IOC) at 1.00 for all aspects. 5. The satisfaction of executives, teachers and educational personnels towards a strategic management of Songkhla Vocational College for sustainable in accordance with standard criteria of Asia Pacific Accreditation and Certification Commission (APACC) of the overall was at a high level.

Keywords: Strategic, Management, Sustainable

บทนำ

การศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเสริมสร้างบุคคลให้มีองค์ความรู้ในตัวเองและสามารถพัฒนาเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพหรือที่เรียกว่า “ทุนมนุษย์” ซึ่งมองว่าทรัพยากรมนุษย์จะกลายเป็น ทรัพย์สินที่สำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนองค์กร ผ่านการใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความชำนาญ และประสบการณ์

มนัสमान ชูเชิด

ของบุคลากร (กันยารัตน์ จันทรสว่าง และสุภาวดี พรหมบุตร, 2562) ดังนั้นการจัด การศึกษาให้มีคุณภาพ จำเป็นต้องมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาควบคู่กับการบริหาร จัดการศึกษาในเชิงคุณภาพโดยมี การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันให้เกิด การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา ให้สามารถตอบสนองความต้องการจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สอดคล้องกับ ลักษณะของสังคมปัจจุบันและอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนามาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของไทยในปัจจุบันอาศัยหลักการภายใต้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 48 ที่กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและ ให้ ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่าง ต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อ สาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาตลอดจนเพื่อรองรับการประกันคุณภาพ ภายนอก ตามมาตรา 49 ที่กำหนดให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่ง ครั้งในทุกห้าปี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) สอดคล้องกับกฎกระทรวงการประกัน คุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 4 ให้สำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

จากกรอบของกฎหมายทางการศึกษาดังกล่าว การพัฒนาคุณภาพการศึกษามีความสำคัญและ จำเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะเมื่อเชื่อมโยงกับสถานการณ์โลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้การจัดการศึกษาของไทยจำเป็นต้องเน้นการพัฒนาในเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ การศึกษา เพื่อผลักดันให้เกิดกระบวนการในการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน ที่มุ่งประโยชน์แก่ผู้เรียน เป็นสำคัญในทุกระดับการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล สำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษาจึงได้กำหนดนโยบายการสร้างเสริมความเข้มแข็งด้านการประกันคุณภาพการศึกษาโดยให้ทุก สถานศึกษาจะต้องประเมินตนเองตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ทั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อให้การจัด การศึกษาเกิดคุณภาพและได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดจนรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกให้เป็น ที่ยอมรับในระดับสากล พร้อมกันนี้ได้มีนโยบาย ส่งเสริมให้สถานศึกษาภายใต้สังกัดที่มีผลการประเมิน คุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมากและดีเยี่ยม พัฒนาสถานศึกษาเพื่อรับการ ประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกและเตรียมพร้อมรับการประเมินระดับสากลใน ลำดับต่อไป

โดยในระดับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ลงนาม ความร่วมมือในข้อตกลงความร่วมมือ (Memorandum of Agreement : MOA) ร่วมกับ APACC (Asia Pacific Accreditation and Certification Commission) เพื่อการประเมินและรับรองการจัดการศึกษาและฝึกอบรมของสถานศึกษาอาชีวศึกษา เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2553 โดยแสดงถึงเจตจำนงของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่จะส่งเสริมคุณภาพด้านการจัดการอาชีวศึกษาของไทย ให้เป็นที่ยอมรับในระดับเอเชียแปซิฟิก ตลอดจนในระดับนานาชาติเพื่อให้คุณภาพและมาตรฐานของการจัดการศึกษาและฝึกอบรมด้านเทคนิคและอาชีวศึกษาในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันและช่วยขับเคลื่อนการเคลื่อนย้ายแรงงานในภูมิภาคต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2559)

APACC (Asia Pacific Accreditation and Certification Commission) ได้รับการก่อตั้งจากวิทยาลัยนักบริหารการศึกษาช่างเทคนิคแผนโคลัมโบ หรือ CPSC (Colombo Plan Staff College for Technician Education) โดยการประกาศปณณญาโชติ ในการประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง ณ กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี ในปี 2547 องค์การ APACC เป็นองค์กรระดับภูมิภาคภายใต้ CPSC รับผิดชอบเกี่ยวกับการประเมินและรับรองคุณภาพการจัดการศึกษาและฝึกอบรมด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา ปัจจุบันมีประเทศสมาชิกจำนวน 17 ประเทศ ได้แก่ อัฟกานิสถาน บังคลาเทศ ภูฏาน ฟิจิ อินโดนีเซีย เกาหลี มัลดีฟส์ มองโกเลีย เมียนมาร์ เนปาล ปากีสถาน ปาปัวนิวกินี ฟิลิปปินส์ ศรีลังกา อินเดีย มาเลเซีย และประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2559)

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาเป็นหนึ่งในสถานศึกษา จำนวน 32 แห่ง ที่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกเพื่อเตรียมความพร้อมในการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ให้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการในวันที่ 23 - 27 พฤศจิกายน 2558 ณ วิทยาลัย อาชีวศึกษาขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น และได้สมัครเข้ารับการประเมินเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2560 ผ่านการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา (Onsite Visit) จากคณะกรรมการประเมิน ในวันที่ 25 - 27 มกราคม 2561 มีผลการประเมินอยู่ในระดับเหรียญทอง ด้วยคะแนน 456 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 91.2 โดยมีเงื่อนไขที่สำคัญคือ สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินในระดับเหรียญทองแดง เหรียญเงิน เหรียญทอง และแพลตตินัม จะต้องดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการ 4 ปี (4Year Action Plan) เพื่อพัฒนาสถานศึกษา ตามข้อเสนอแนะ (Recommendation) ของคณะกรรมการประเมิน เสนอต่อ CPSC และ APACC ภายในระยะเวลา 3 เดือน หลังประกาศผลการประเมิน สถานศึกษาจะต้องดำเนินการพัฒนาสถานศึกษา ตามแผนปฏิบัติการตามข้อเสนอแนะ (Recommendation Action Plan) และรายงานผลการพัฒนาพร้อมเอกสารหลักฐานไปยัง CPSC ในการนี้วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาได้ดำเนินการดังกล่าวล่าช้ากว่ากำหนด สืบเนื่องจากต้องแสวงหาแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ให้ครอบคลุมตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมิน วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาได้จัดส่งรายงานผลการพัฒนาสถานศึกษาตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาไปยัง CPSC ในวันที่ 21 ตุลาคม 2563 ผลการ

มโนทัศน์ ชูเชิด

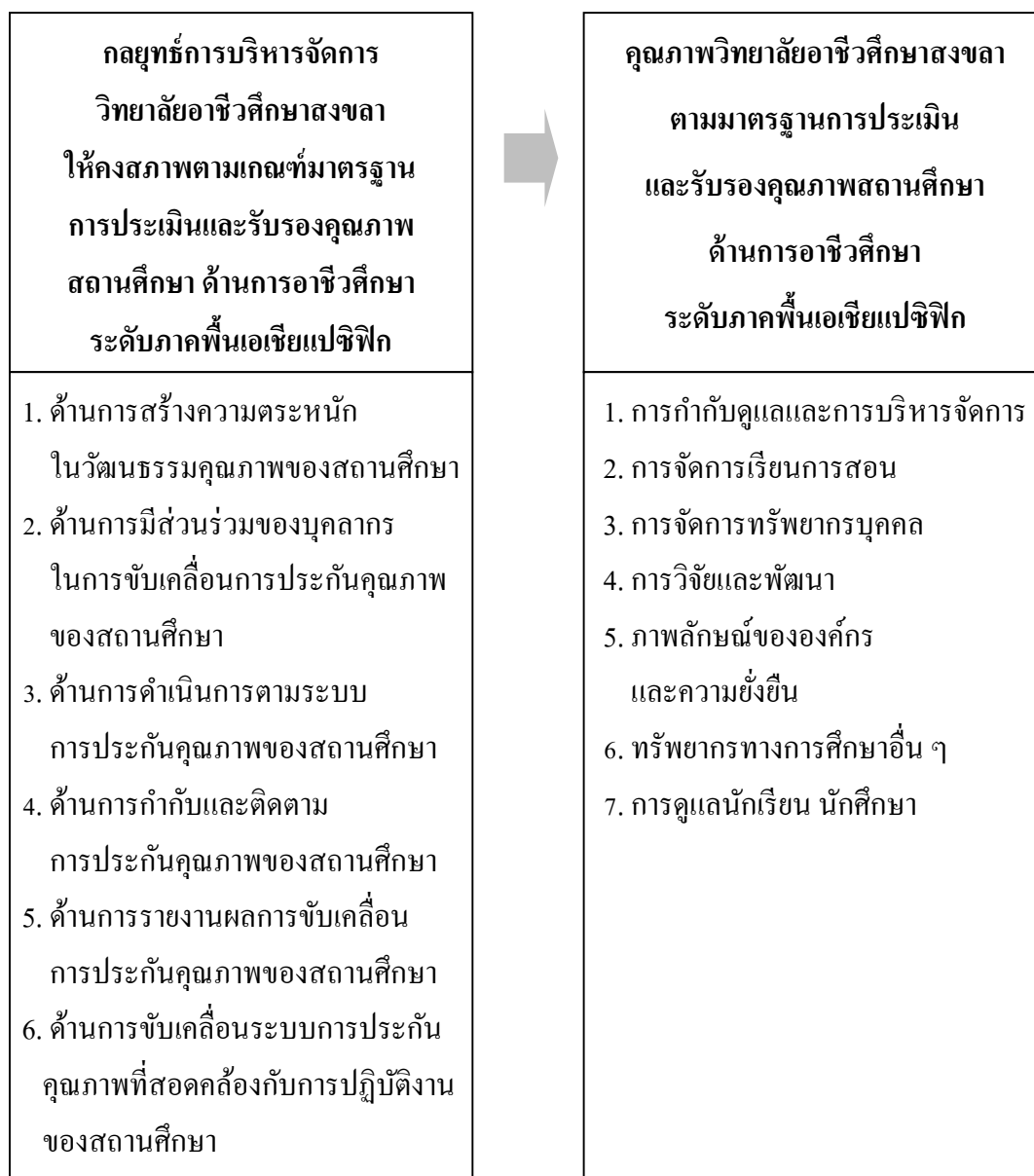
ตรวจสอบเอกสารหลักฐานของ CPSC ปรากฏว่า สถานศึกษาได้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ตามข้อเสนอแนะ (Recommendation Action Plan) จริง จึงได้ประกาศรับรองผลการรักษาสภาพ การเป็นสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินในรอบ 2 ปี ทั้งนี้ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาได้รับการรับรอง การรักษาสภาพสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (APACC) ระดับเหรียญทอง (2 ปี) โดยมีผลตั้งแต่วันที่ พ.ศ. 2563 - 2565

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก เพื่อแสวงหาแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ในการกำกับดูแลและการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การจัดการทรัพยากรบุคคล การวิจัยและพัฒนาภาพลักษณ์ขององค์กรและความยั่งยืน ทรัพยากรทางการศึกษาอื่น ๆ และการดูแลนักเรียน นักศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้ผ่านการรับรองการรักษาสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามเจตนารมณ์ของการจัด การอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก
2. เพื่อสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก
3. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก
4. เพื่อจัดทำคู่มือการใช้กลยุทธ์และดำเนินการตามคู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก
5. เพื่อประเมินกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก

กรอบแนวคิดการวิจัย



การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. การประกันคุณภาพการศึกษา
 - 1.1 กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561
 - 1.2 มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561
 - 1.3 มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561
 - 1.4 เอกสารการประกันคุณภาพการศึกษา
2. มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้น เอเชียแปซิฟิก

3. การจัดการอาชีวศึกษา

3.1 หลักสูตรอาชีวศึกษา

3.2 การจัดการเรียนการสอน

3.3 กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562

4. กลยุทธ์การบริหารจัดการสถานศึกษา

5. บริบทของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิราภรณ์ จันทา และคณะ (2564) ได้ศึกษากลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย 7 กลยุทธ์ดังนี้ 1) การพัฒนาระบบที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา 2) การพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษา 3) การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 4) การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน 5) การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา 6) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน 7) การสร้างเครือข่ายสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ

วันทิดา โพธิสาร (2563) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศ: การศึกษาทฤษฎีฐานราก พบว่า ผลที่ตามมาจากการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีความเป็นเลิศ ได้แก่ สถานศึกษามีคุณภาพ บุคลากรมีวัฒนธรรมองค์การในการทำงานร่วมกัน ผู้สอนเป็นเลิศทางวิชาชีพ และผู้เรียนมีสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

นรเศรษฐ์ ชุมวงศ์ (2563) ได้กล่าวว่า การกำหนดกลยุทธ์เป็นการเลือกวิธีการทำงานอย่างมีทิศทางที่เหมาะสมและมีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนประสบความสำเร็จ โดยกลยุทธ์ที่กำหนดจะต้องสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยให้บุคลากร ทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างกลยุทธ์ จัดลำดับความสำคัญ การกำหนดทิศทางที่เชื่อมโยงงานต่าง ๆ ในโรงเรียน จัดทำเครื่องมือการบริหารจัดการ กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ กำหนดระบุแผนงาน และสื่อสารถ่ายทอดกลยุทธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบทิศทางการทำงาน

ปียานันต์ บุญธิมา (2561) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดห้วยม้าโค้ง ด้วยแนวคิดแบบไคเซ็น พบว่า ทั้งผู้บริหาร คณะครู ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดห้วยม้าโค้ง ด้วยแนวคิดแบบไคเซ็นที่พัฒนาขึ้นว่าเป็นรูปแบบที่มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ในการปฏิบัติ และผู้รู้รูปแบบมีความพึงใจต่อรูปแบบรวมทั้งจะเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาได้

จันทิมา บุญอนันต์วงศ์ (2561) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การจัดทำ แผนกลยุทธ์

ของโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและกำหนดปัจจัย เชิงกลยุทธ์ การกำหนดกลยุทธ์สถานศึกษา 2) การประสานพลังร่วมนำกลยุทธ์โรงเรียนไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย การจัดทำแผนปฏิบัติการและกำหนดกรอบการวัดผลงาน การบริหารปฏิบัติการ และบริหารการเปลี่ยนแปลง และ 3) การติดตาม ควบคุม และประเมินผลแบบเสริมพลัง ประกอบด้วย การควบคุม ติดตามกำกับผลงาน และการประเมินผล /สรุปบทเรียน

ศิริลักษณ์ ทิพน้อม (2559) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า รูปแบบการบริหาร เชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารโรงเรียน มี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3) บรรยากาศขององค์กร 4) การพัฒนา บุคลากร และ 5) ทรัพยากรทางการบริหาร องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดกลยุทธ์ 3) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 4) การประเมิน กลยุทธ์ องค์ประกอบที่ 3 ประสิทธิภาพของโรงเรียนมี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ผลสำเร็จของการบริหาร 2) คุณภาพของ ผู้เรียน และ 3) ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในส่วนของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการบริหารงานวิชาการ โดยมีเนื้อหาประกอบด้วย คำชี้แจง ความนำ องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพสำหรับ โรงเรียน ขนาดกลางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ณัฐธรรณ ระวิพงษ์ (2557) ได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารการคงสภาพของสถานศึกษาดีเด่นพบว่า องค์ประกอบการบริหารการคงสภาพของสถานศึกษาดีเด้นมี 7 องค์ประกอบ คือ 1) การปฏิบัติงานตาม แผนงานขององค์กร 2) ความสามารถในการบริหาร 3) การส่งเสริมความสามารถ ในการแข่งขัน 4) การ บริหารจัดการอย่างสมดุล 5) การสร้างความไว้วางใจภายในองค์กร 6) การพัฒนา ศักยภาพบุคลากร และ 7) การสร้างทีมงานและเครือข่าย ในขณะที่ผลการยืนยันกลยุทธ์การบริหารการคงสภาพของสถานศึกษาดีเด่น ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกันว่า กลยุทธ์การบริหารการคงสภาพ ของสถานศึกษาดีเด่น มีความถูกต้อง ครอบคลุม เหมาะสม เป็นไปได้และเป็นประโยชน์

จันทร์ เพชรบูรณ์ (2556) ได้ศึกษากลยุทธ์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2 พบว่า กลยุทธ์ การ พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 7 กลยุทธ์ได้แก่ 1) เพิ่มศักยภาพของบุคลากรใน ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและภาระงานที่รับผิดชอบ 2) พัฒนาระบบ ข้อมูลสารสนเทศการ ประกันคุณภาพภายในโดยใช้เทคโนโลยี 3) เพิ่มประสิทธิภาพของ กระบวนการ ประกันคุณภาพภายใน

มโนทัศน์ ชูชีพ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 4) ปรับวิธีการทำงานโดยเชื่อมโยงงานประจำกับงานประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 5) ปรับปรุงกระบวนการประเมินผลระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน 6) ส่งเสริมการติดตาม ประเมินผลปัจจัย และกระบวนการ ดำเนินการระบบประกันคุณภาพภายใน
7) พัฒนางานตามภารกิจของสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างต่อเนื่องเป็นวัฒนธรรมองค์กร และ
ผลการประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์
โดยภาพรวม พบว่า มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด มีความเป็นไปได้ในระดับมาก มีความเหมาะสมและ
ความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด

วิธีการวิจัย

แหล่งข้อมูล หรือประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research)
กลุ่มประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักได้กำหนดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และขั้นตอนของการวิจัย
ดังนี้

1. การศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
การประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ใช้การวิเคราะห์
เอกสาร โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
การประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก โดยการสนทนา
กลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการประเมินและรับรอง คุณภาพสถานศึกษา
ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก จำนวน 15 คน ใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง

3. การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
การประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก โดยการสอบถาม
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประกันคุณภาพการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประกันคุณภาพ
การศึกษา จำนวน 11 คน ใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง

4. การจัดทำคู่มือการใช้กลยุทธ์และดำเนินการตามคู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัย
อาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการ
อาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประกันคุณภาพ การศึกษา
จำนวน 11 คน ใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง เพื่อประเมินคู่มือการใช้กลยุทธ์และดำเนินการตามคู่มือการใช้กล
ยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรอง
คุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ในปีการศึกษา 2562 - 2563

5. การประเมินผลการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ดังนี้

5.1 การศึกษาผลการประเมินและรับรองคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก

5.2 การสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา ในปีการศึกษา 2563 ที่มีต่อการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เอกสาร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร

2. การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสนทนากลุ่มที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

การสร้างประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) ศึกษาหลักการตั้งประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม และ 3) สร้างกรอบประเด็นคำถาม โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มาใช้เป็นข้อมูลประกอบการสนทนากลุ่ม

3. การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

การสร้างประเด็นคำถามการสนทนา 1) ศึกษาหลักการตั้งประเด็นคำถามในการสอบถาม 2) สร้างกรอบประเด็นคำถามโดยนำข้อมูลจากการสนทนากลุ่มมาใช้ประกอบการสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ 3) นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา 4) นำแบบสอบถามที่ผ่าน การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาไปใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่าง

4. การจัดทำคู่มือการใช้กลยุทธ์และดำเนินการตามคู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์

การสร้างประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ 1) กำหนดประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ 2) ระบุน ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติในการจัดทำคู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา ให้คงสภาพตาม

มนัสमान ชูเชิด

เกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก 3) กำหนดผู้รับผิดชอบ 4) กำหนดปฏิทินในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ และ 5) กำหนดวิธีการในการประเมินคู่มือการใช้กลยุทธ์

5. การประเมินผลการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ดังนี้

5.1 การศึกษาผลการประเมินและรับรองคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบรายงานผลการประเมินและรับรองคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก

5.2 การสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาที่มีต่อการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความสอดคล้อง (IOC: Index of item Objective Congruence)

3. การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความสอดคล้อง (IOC: Index of item Objective Congruence)

4. การจัดทำคู่มือการใช้กลยุทธ์และดำเนินการตามคู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความสอดคล้อง (IOC: Index of item Objective Congruence)

5. การประเมินผลการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ดังนี้

5.1 การศึกษาผลการประเมินและรับรองคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

5.2 การสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา ในปีการศึกษา 2563 ที่มีต่อการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษาระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน การประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) การสร้างความตระหนักในวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา 2) การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินการ ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 4) การกำกับและติดตามการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา 5) การรายงานผลการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และ 6) การขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก มีความเห็นว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ทั้ง 6 ด้าน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 จำนวน 4 ด้าน และมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.93 จำนวน 1 ด้าน และเท่ากับ 0.87จำนวน 1 ด้าน

3. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีความเห็นว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมิน และรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ทั้ง 6 ด้าน โดยทุกด้านมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00

4. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีความเห็นว่า คู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ประกอบด้วย สารบัญที่สำคัญ 7 รายการ ได้แก่ 1) บริบทของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา 2) กรอบแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัย อาชีวศึกษาสงขลา

มนัสमान ชูเชิด

3) มาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาในแต่ละระดับ 4) แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา 5) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา 6) กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา และ 7) การขับเคลื่อนกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา โดยทุกรายการมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00

5. สถานศึกษาได้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการตามข้อเสนอแนะ (Recommendation Action Plan) ตามที่คณะกรรมการประเมินได้ให้ข้อเสนอแนะภายใต้การขับเคลื่อนกลยุทธ์ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา ทั้ง 6 ด้าน และได้รับการรับรองการรักษาสภาพสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (APACC) ระดับเหรียญทอง (2 ปี) โดยมีผลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 - 2565

6. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (APACC) ได้ข้อค้นพบซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลในประเด็นหลักตามผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ประกอบด้วย 6 ด้าน โดยกลยุทธ์ดังกล่าวมีความสอดคล้องกับการบริหารโดยวิธีการเชิงระบบ (System Approach) ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระบบสังคม ของสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ทรัพยากรทางการบริหาร อาทิ บุคลากร การบริหารจัดการ 2) กระบวนการ (Process) การดำเนินงานอย่างเป็นระบบตั้งแต่การมีส่วนร่วม ของ บุคลากร การดำเนินการ การกำกับและติดตาม การรายงานผลการดำเนินงาน 3) ผลลัพธ์ (Output) เป็นผลที่เกิดจากการปฏิบัติในกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมาย และ 4) ผลกระทบ (Outcome) ซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นภายหลังจากผลลัพธ์ที่ได้ (จันทราณี สงวนนาม, 2553) สอดคล้องกับแนวคิดของ ประชุม รอดประเสริฐ (2547) ที่กล่าวว่า ระบบใดระบบหนึ่งจะประกอบด้วย ส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ ข้อมูลนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลงาน (Output) ที่มีความ สัมพันธ์และทำหน้าที่ร่วมกันเป็นวัฏจักรเพื่อให้การดำเนินการบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ กัมปนาท ศรีเชื้อ และคณะ (2561) ได้ศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนสุข

ภาวะ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา แพร่ เขต 2 พบว่า การบริหารจัดการตามทฤษฎีระบบ (System Approach Model) ได้แก่ ด้านปัจจัย (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลลัพธ์ (Output) มีการกำหนดกิจกรรมหรือแนวทาง สื่อ หรืออุปกรณ์ และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. ผลการสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์ มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก โดยการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพ สถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก โดยรวมมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.05 ขึ้นไปในทุกด้าน ทั้งนี้เพราะกลยุทธ์ที่ได้จากการวิจัยดังกล่าวมีขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยที่เหมาะสม กล่าวคือ มีการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามา วิเคราะห์ สังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ในการสร้างกลยุทธ์ ทำให้ได้กลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมถูกต้องตามหลัก วิชาและนำไปสู่การปฏิบัติได้ สอดคล้องกับ สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์ (2543) ได้เสนอกระบวนการสร้างกล ยุทธ์ในประเด็นการประเมินทางเลือก กลยุทธ์ต้องมีการศึกษาความเป็นไปได้และความเหมาะสมเพื่อเลือก แนวทางหรือกลยุทธ์ที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราภรณ์ จันทา และคณะ (2564) ได้ศึกษากล ยุทธ์การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผล การสร้างกลยุทธ์ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ประกอบด้วย กลยุทธ์ด้านการพัฒนาระบบที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ด้านการพัฒนา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และ ด้านการสร้าง เครือข่ายสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ โดยมีผลการประเมินความสอดคล้องของความ เหมาะสมและความเป็นไปได้ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์ มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก โดยการ สอบถามผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งทุกด้านมีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทั้งนี้ เพราะมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการในแต่ละกลยุทธ์อย่างเป็นระบบครบถ้วน มีความชัดเจนด้านภารกิจ และบทบาทความเกี่ยวข้องของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Martinez and Wolverson (2009) ที่ได้กล่าวว่า ลักษณะของ กลยุทธ์ที่ดีต้องมีความชัดเจนนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงและเป็นการทำงานแบบร่วมบูรณาการทั้งหน่วยงาน สอดคล้องกับ จินฉัตร ปะโคทั้ง (2556) ที่ได้กล่าวว่า การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติที่จะประสบความสำเร็จ ขึ้นอยู่กับองค์กรที่มีระบบการจัดการที่ดี บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและการสร้างความเข้าใจในกลยุทธ์ ที่จะนำไปใช้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ มั่นเกตุวิทย์ (2557) ที่ได้กล่าวถึงการนำกลยุทธ์สู่การ

ปฏิบัติร่วมกันไว้ว่า ต้องมีการกำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ตลอดจนสื่อสารให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้เป้าหมาย ให้ความรู้สร้างความเข้าใจแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายในทิศทางเดียวกัน

4. ผลการจัดทำคู่มือการใช้กลยุทธ์และดำเนินการตามคู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประกันคุณภาพ การศึกษา ซึ่งทุกรายการมีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทั้งนี้เพราะคู่มือดังกล่าวมีการระบุขอบข่ายเนื้อหาครอบคลุมเป็นลำดับขั้นตอนอย่างชัดเจนตั้งแต่กรอบแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาจนถึงการจัดทำรายงานผล การประเมินตนเองเพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องสามารถทำงานเป็นมาตรฐานเดียวกันอันจะทำให้การทำงาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุรัสวดี จินดาเนตร (2553) ได้กล่าวถึงความหมายของคู่มือว่า เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการของผู้ใช้ให้สามารถดำเนินกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกันให้มากที่สุด และบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ศิริลักษณ์ ทิพม่อม (2559) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการบริหารงานวิชาการ โดยมีเนื้อหาประกอบด้วย คำชี้แจง ความนำ องค์ประกอบของรูปแบบ การบริหารเชิงกลยุทธ์ และการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5. สถานศึกษาได้รับการรับรองการรักษาสภาพสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (APACC) ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหาร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาตั้งแต่การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การประสานงาน และการควบคุม เพื่อให้การปฏิบัติงาน เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความเป็นมาตรฐานตามที่คณะกรรมการได้ให้ข้อเสนอแนะ สอดคล้องกับ ฌักฐ์นัน ระวิพงษ์ (2557) ที่กล่าวว่า การกำหนดและปฏิบัติงานตามกลยุทธ์เป็นสิ่งสำคัญในการบริหารเพื่อคงสภาพเนื่องจากการปฏิบัติงานตามแผนงานเป็นการบริหารเพื่อการพัฒนาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ เช่นเดียวกับ เสนาะ ดิยาว (2546) ที่ได้กล่าวว่า การบริหารกลยุทธ์เป็นกระบวนการ บริหารในการกำหนดและตัดสินใจเพื่อให้ได้ผลตามที่องค์กรกำหนดไว้ โดยเน้นที่กระบวนการตั้งแต่ การกำหนดกลยุทธ์ การนำเอากลยุทธ์ไปใช้ และการประเมินกลยุทธ์ตามทฤษฎีการบริหารของ Henri Fayol (1949) ที่ได้วิเคราะห์ถึงองค์ประกอบมูลฐานของการบริหาร

ซึ่งประกอบด้วย 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ (Organizing) 3) การบังคับบัญชา (Commanding) 4) การประสานงาน (Co-ordinating) และ 5) การควบคุม (Controlling)

6. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้ความสนใจต่อการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมิน และรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะการมีกลยุทธ์ทำให้มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม ซึ่งจะช่วยพัฒนา และยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของบุคคลที่เกี่ยวข้อง สามารถขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นขั้นตอนและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ สุพานิ สฤณภูวนิช (2547) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์ว่า ช่วยทำให้องค์กรมีทิศทางในการดำเนินงาน อย่างชัดเจน พร้อมเปิดโอกาสให้ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วมในการบริหาร รวมทั้งช่วยให้องค์กรสามารถคาดการณ์ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นและยกระดับผลการปฏิบัติงานอันจะส่งผลให้องค์กรบรรลุประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด และสอดคล้องกับ นรเศรษฐ์ ชุมวงศ์ (2563) ได้กล่าวว่า การกำหนดกลยุทธ์เป็นการเลือกวิธีการทำงานอย่างมีทิศทางที่เหมาะสม และมีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ โดยกลยุทธ์ที่กำหนดจะต้องสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างกลยุทธ์ กำหนดกระบวนการ และสื่อสารถ่ายทอดกลยุทธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบทิศทางการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชลธิชา ร่มโพธิ์ (2561) พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการตามกลยุทธ์การบริหารจัดการทั้ง 6 ด้านให้เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นกลยุทธ์การบริหารจัดการที่ผ่านการศึกษาตามระเบียบวิธีวิจัยที่ชัดเจน ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญ รวมทั้งมีผลสัมฤทธิ์จากการนำไปใช้ในเชิงประจักษ์อย่างชัดเจน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการดำเนินการตามคู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการ เนื่องจากได้กำหนดภารกิจ ช่วงเวลาของการดำเนินงาน และผู้รับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน ปรากฏผลสัมฤทธิ์ในเชิงประจักษ์รวมทั้งผู้รับผิดชอบมีความพึงพอใจในการดำเนินการตามคู่มือดังกล่าว

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการสถานศึกษาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมิน และรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ในสถานศึกษาอื่น ที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์กับวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา

2. ควรศึกษาการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการสถานศึกษาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก กับสถานศึกษาอาชีวศึกษาอื่นที่ไม่ได้ดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ว่ามีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับใด

รายการอ้างอิง

- กันยารัตน์ จันทน์สว่าง และสุภาวดี พรหมบุตร (2562). ทุมนมนุษย์กับการเปลี่ยนแปลง: กระบวนทัศน์ใหม่ของการบริหารทรัพยากรมนุษย์. *วารสารวิทยาการจัดการ*, 6(2), 209-222.
- กัมปนาท ศรีเชื้อ, สานิตย์ โลหะ, เบญจมาศ มณเฑียร, มณฑารพ กาศเกษม, เจนพนธ์ จันทน์เชื้อ, กัลยา สุริย์, ... และ บุรชาติ ศิริเป็ง. (2561). *การบริหารจัดการโรงเรียนสุภาพวะ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2.*
- จิณณวัตร ปะโคทั้ง. (2556). *ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพ. อุบลราชธานี: โรงพิมพ์ศิริธรรมออฟเซต.*
- จิราภรณ์ จันทา, ธิดารัตน์ จันทะหิน และจิณณวัตร ปะโคทั้ง. (2564). กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร.*, 9(5), 1964-1980.
- จันทร เพชรบูรณ์. (2556). กลยุทธ์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 15(1), 70-80.
- จันทรานี สงวนนาม. (2553). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. นนทบุรี: บั๊กพอยท์.*
- จันทิมา บุญอนันต์วงศ์. (2561). *รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.*
- ชลธิชา ร่มโพธิ์. (2561). *การบริหารเชิงกลยุทธ์กับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- ณัฐธินัน ระวิพงษ์. (2557). *กลยุทธ์การบริหารการคงสภาพของสถานศึกษาดีเด่น. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.*

- นรเศรษฐ์ ชุมวงศ์. (2563). รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดนนทบุรี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 6(3), 91-108.
- ประทุม รอดประเสริฐ. (2547). นโยบายและการวางแผน: หลักการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- ปียานันท์ บุญธินา. (2561). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนวัดห้วยม้าโค้ง ด้วยแนวคิดแบบไคเซ็น, วันที่ค้นข้อมูล 12 ธันวาคม 2565, เข้าถึงได้จาก http://www.ska2.go.th/reis/data/research/25620912_103243_7886.pdf
- วันทิตา โพธิสาร, สมคิด สร้อยน้ำ และเรวณี ชัยเขาวรัตน์. (2563). การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศ : การศึกษาทฤษฎีฐานราก. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 14(1), 127-138.
- ศิริลักษณ์ ทิพน้อม. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารราชพฤกษ์*, 14(3), 72-79.
- สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. (2543). *กลยุทธ์การแข่งขันของธุรกิจ*. กรุงเทพฯ : มติชน.
- เสนาะ ดิยาว. (2546). *การบริหารกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2559). *คู่มือการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สุพานี สฤษฏ์วานิช. (2547). *การบริหารเชิงกลยุทธ์แนวคิดและทฤษฎี*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุภาภรณ์ มั่นเกตุวิทย์. (2557). *การพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์แบบมีส่วนร่วมสำหรับโรงเรียนที่จัดการศึกษาร่วมกัน*. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุรัสวดี จินดาเนตร. (2553). *การพัฒนาคู่มือการสอน โครงการคณิตศาสตร์สำหรับครูในช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนดาราวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Fayol, H. (1949). *General and industrial administration*. London: Sir Isaac Pitman & Sons.
- Martinez, M., & Wolverton, M. (2009). *Innovative Strategy Making in Higher Education*. Charlotte, North Carolina : Information Age Publishing.